

PRAKTISCHE LEKTION

Mohimi me nicht dhe kein - Die Negation

Lektionskategorie: Mësime të gjuhës gjermane

Do të mësoni dallimin midis nicht dhe kein, lakimin e keine, keinen dhe keinem, si dhe vendin e saktë të nicht në fjali. Krahasonet me mohimin shqip me nuk dhe asnjë.

Mohimi me nicht dhe kein - Die Negation

Përmbledhje e mësimit

Gjermanishtja ka dy mjete kryesore mohimi: **nicht** dhe **kein**. Zgjedhja nuk është e lirë — ajo varet nga *çfarë* mohohet. Ky është një nga vendet ku folësit e shqipes gabojnë më shpesh, sepse shqipja përdor *nuk* pothuajse kudo.

Çfarë do të mësoni?

- Kur përdoret **kein** dhe kur **nicht**.
- Lakimin e plotë të *kein*.
- Vendin e *nicht* në fjali.
- Përgjigjen me *doch*.

Rregulli themelor

Mohohet	Përdoret	Shembull
Emër me një të pashquar (<i>ein, eine</i>)	kein	<i>Das ist kein Buch.</i>
Emër pa një fare	kein	<i>Ich habe keine Zeit.</i>
Folje	nicht	<i>Ich arbeite nicht.</i>
Mbiemër ose ndajfolje	nicht	<i>Das ist nicht teuer.</i>
Emër me një të shquar	nicht	<i>Ich kenne den Mann nicht.</i>
Emër me përemër pronor	nicht	<i>Das ist nicht mein Auto.</i>

Rregull praktik: nëse në fjalinë pohore qëndron *ein / eine* ose asgjë para emrit, mohimi bëhet me **kein**. Në të gjitha rastet e tjera përdoret **nicht**.

Lakimi i kein

Rasa	Mashkullore	Femërore	Asnjëse	Shumës
------	-------------	----------	---------	--------

Nominativ	kein	keine	kein	keine
Akkusativ	keinen	keine	kein	keine
Dativ	keinem	keiner	keinem	keinen
Genitiv	keines	keiner	keines	keiner

Kein lakohet saktësisht si *nya* e pashquar *ein*, me dallimin se ekziston edhe në shumës.

Vendi i nicht në fjali

- **Në fund të fjalisë**, kur mohohet e gjithë fjalia: *Ich verstehe das **nicht**.*
- **Para mbiemrit ose ndajfoljes** që mohohet: *Der Film ist **nicht** interessant.*
- **Para grupit para-fjalor**: *Wir fahren **nicht** nach Berlin.*
- **Para foljes së dytë** në fund: *Ich kann heute **nicht** kommen.*

Shembuj me përkthim

Gjermanisht: Ich habe keine Zeit.

Shqip: Unë nuk kam kohë.

Gjermanisht: Das ist kein Problem.

Shqip: Ky nuk është problem.

Gjermanisht: Er arbeitet heute nicht.

Shqip: Ai nuk punon sot.

Gjermanisht: Ich kenne diesen Mann nicht.

Shqip: Unë nuk e njoh këtë burrë.

Përgjigjja me doch

Kur dikush bën një pyetje **mohore** dhe ju doni ta kundërshtoni, gjermanishtja përdor **doch**, jo *ja*:

Gjermanisht: Kommst du nicht mit? — Doch, ich komme mit.

Shqip: A nuk vjen me ne? — Po, sigurisht që vij.

Kjo formë nuk ka ekuivalent të veçantë në shqip; shqipja thotë thjesht *po*.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
<i>Ich habe nicht Zeit.</i>	Ich habe keine Zeit.	emri pa një kërkon <i>kein</i>
<i>Das ist nicht ein Buch.</i>	Das ist kein Buch.	<i>ein</i> zëvendësohet nga <i>kein</i>
<i>Ich sehe kein den Mann.</i>	Ich sehe den Mann nicht.	<i>nya</i> e shquar kërkon <i>nicht</i>

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
<i>Ich nicht arbeite.</i>	Ich arbeite nicht.	<i>nicht</i> nuk qëndron para foljes së zgjedhurar
<i>Ich habe keinen Zeit.</i>	Ich habe keine Zeit.	<i>die Zeit</i> është femërore

Krahasimi me gjuhën shqipe

Shqipja mohon me **nuk** ose **s'** para foljes dhe me **asnjë** para emrit. Gjermanishtja e ndan punën ndryshe: mohimi i emrit bëhet me një fjalë të lakueshme (*kein*), kurse mohimi i foljes me një fjalë të palakueshme (*nicht*) që vendoset zakonisht në fund. Prandaj *nuk kam kohë* nuk përkthehet fjalë për fjalë.

Përmbledhje e shkurtër

- *ein* ose asgjë para emrit → **kein**.
- Nyjë e shquar, përemër pronor, folje, mbiemër → **nicht**.
- *kein* lakohet si *ein*, por ka edhe shumës.
- *nicht* shkon zakonisht në fund, por para mbiemrit dhe para grupit parafjalor.
- Pyetjes mohore i përgjigjeni me **doch**.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Merrni dhjetë fjali pohore dhe kthejini në mohore; vetë procesi e tregon cilën fjalë duhet të përdorni.
2. Mësoni përmendsh çiftin *kein Problem / nicht schlecht* si model.
3. Ushtroni përgjigjet me *doch* në dialog, sepse ato mësohen vetëm me të folur.